

Nr 19.

Godkänd av första kammaren den 8 mars 1920.

Godkänd av andra kammaren den 8 mars 1920.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad organisation av statsdepartementen jämte i ämnet väckt motion.

(Statsutskottets utlåtande nr 18.)

Till Konungen.

Uti en till riksdagen avlåten, den 7 januari 1920 dagtecknad proposition (nr 3), har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över justitieärenden för samma dag, föreslagit riksdagen

1) att

dels godkänna de i statsrådsprotokollet intagna förslagen till ordinarie avlöningsstater för justitie-, försvars-, social-, kommunikations-, finans-, ecklesiastik-, jordbruks- och handelsdepartementen samt till övergångsstater för försvars-, social- och ecklesiastikdepartementen, att tillämpas staterna för ecklesiastikdepartementet från och med ingången av år 1921 och övriga stater från och med den 1 juli 1920,

dels ock förklara,

ej mindre att de i ovannämnda avlöningsstater upptagna befattningshavare skola vara underkastade de villkor och bestämmelser, som fastställts för åtnjutande av avlöningsförmåner enligt statsdepartementens

Bihang till riksdagens protokoll 1920. 14 saml. Nr 19.

nu gällande avlöningsstater, därvid skall iakttagas, att förste aktuarie i avseende å rätt till semester skall vara likställd med förste kansli-sekreterare,

än även att i fråga om övergångsstaterna för försvars-, social- och ecklesiastikdepartementen och de å dessa stater upptagna befattningshavare skall i tillämpliga delar lända till efterrättelse vad i motsvarande hänseende är stadgat beträffande de för respektive lantförsvars-, civil- och ecklesiastikdepartementen nu gällande övergångsstater;

2) att å riksstaten för år 1921

a) under andra huvudtiteln, justitiedepartementet, höja det ordinarie anslaget för departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli från dess nuvarande belopp ..... kronor 94,000
med 8,700 kronor till ..... » 102,700;

b) under fjärde huvudtiteln, försvarsdepartementet, uppföra ett ordinarie anslag för departementet å ..... kronor 199,000;

c) under femte huvudtiteln, socialdepartementet,
ej mindre å ordinarie stat uppföra
dels för departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli ett anslag å ..... kronor 182,900,
dels ock till övergångsstat för departementet ett förslagsanslag,
högst ..... kronor 15,600,
än även, utöver nyssberörda anslag, å extra stat för upprätthållandet av departementets verksamhet anvisa ett förslagsanslag,
högst ..... kronor 10,500,

d) under sjätte huvudtiteln, kommunikationsdepartementet,
dels uppföra ett ordinarie anslag för departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli å ..... kronor 120,500,
dels ock, utöver nyssberörda anslag, å extra stat för upprätthållandet av departementets verksamhet anvisa ett förslagsanslag,
högst ..... kronor 24,800;

e) under sjunde huvudtiteln, finansdepartementet,
dels höja det ordinarie anslaget för departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli från dess nuvarande belopp ..... kronor 133,300
med 24,600 kronor till ..... » 157,900,
dels ock därutöver å extra stat för upprätthållandet av departementets verksamhet anvisa ett förslagsanslag, högst ..... kronor 9,000;

- f) under åttonde huvudtiteln, ecklesiastikdepartementet,
dels sänka
ej mindre det ordinarie anslaget för departementets avdelning av
Kungl. Maj:ts kansli från dess nuvarande belopp..... kronor 222,550
med 28,500 kronor till ..... » 194,050,
än även det ordinarie anslaget till övergångsstat för departementet
från dess nuvarande belopp..... kronor 11,000
med 5,800 kronor till ..... » 5,200,
dels ock å extra stat för anställande av extra föredragande inom
departementet m. m. anvisa ett förslagsanslag, högst ... kronor 17,200;
- g) under nionde huvudtiteln, jordbruksdepartementet,
dels sänka det ordinarie anslaget för departementets avdelning av
Kungl. Maj:ts kansli från dess nuvarande belopp ..... kronor 118,800
med 4,000 kronor till ..... » 114,800,
dels ock å extra stat för en egnahemsavdelning i departementet
anvisa ett förslagsanslag, högst ..... kronor 22,000;
- h) under tionde huvudtiteln, handelsdepartementet,
dels uppföra ett ordinarie anslag för departementets avdelning av
Kungl. Maj:ts kansli å ..... kronor 96,200,
dels ock utöver nyssberörda anslag, å extra stat för upprätthållandet av departementets verksamhet anvisa ett förslagsanslag, högst ..... kronor 13,200;
samt

3) att vad angår förhållandena för tiden 1 juli—31 december 1920
dels medgiva, att nedannämnda å riksstaten för år 1920 uppförda
anslag må, i den mån de belöpa å senare hälften av samma år, efter
Eders Kungl. Maj:ts närmare beprövande tagas i anspråk för följande
ändamål, nämligen:

- a) för upprätthållande av försvarsdepartementets verksamhet:
det under fjärde huvudtiteln uppförda anslaget till lantförsvarsdepartementet samt det under femte huvudtiteln upptagna anslaget till sjöförsvarsdepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli och samma departements kommandoexpedition;
- b) för upprätthållande av social- och kommunikationsdepartementens verksamhet:
de under sjätte huvudtiteln uppförda anslagen till civildepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, till övergångsstat för departementet, till extra byrå för fattigvårdsärenden, till extra föredragande för

mål hos regeringsrätten samt till extra föredragande för stadsplanemed flera ärenden, därvid anslaget till övergångsstat för civildepartementet skall för motsvarande ändamål användas inom socialdepartementet;

c) för upprätthållande av finansdepartementets verksamhet:

de under sjunde huvudtiteln uppförda anslagen till finansdepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, till en extra byråchef för lagärenden och till förstärkning av arbetskrafterna å finansdepartementets regeringsrättsbyrå;

samt

d) för upprätthållande av handelsdepartementets verksamhet:

det under femte huvudtiteln uppförda anslaget till sjöförsvarsdepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli och samma departements kommandoexpedition, såvitt angår det belopp av 3,400 kronor, som icke behöver tagas i anspråk för försvarsdepartementets räkning, och

det under nionde huvudtiteln uppförda anslaget till jordbruksdepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, såvitt angår det belopp av 2,000 kronor, som besparas genom indragning av en andre kansli-sekreterartjänst;

dels ock, såsom förstärkning av eljest för ändamålet tillgängliga medel, för upprätthållande av justitie-, social-, kommunikations-, finans- och handelsdepartementens verksamhet å tilläggsstat för år 1920 såsom förslagsanslag, högst, anvisa

under andra huvudtiteln:

för justitiedepartementet ett belopp av ..... kronor 4,350,

under sjätte huvudtiteln:

för social- och kommunikationsdepartementen ett
belopp av ..... » 46,900,

att efter Eders Kungl. Maj:ts närmare beprövande mellan sistnämnda båda departement fördelas, samt

under sjunde huvudtiteln:

för finansdepartementet ett belopp av ..... kronor 9,400

och

för handelsdepartementet ett belopp av ..... » 49,300.

I samband med förevarande proposition har riksdagen till behandling förehått en inom riksdagen väckt motion, däri bland annat hemställts,

att riksdagen med godkännande av i motionen angiven motivering ville besluta att till justitiedepartementets stat överflytta vad i samma proposition hänförs under tredje byrån av socialdepartementet samt vidtaga härför nödiga ändringar i de föreslagna staterna för dessa departement.

Mot den av Eders Kungl. Maj:t avsedda ärendesfördelningen beträffande såväl lagstiftningsfrågor som förvaltningsärenden har riksdagen, såvitt *justitiedepartementet* angår, ingen annan erinran, än att frågan om överflyttande till justitiedepartementet av ärenden rörande lantregeringen och polisväsendet synes böra tagas under förnyat övervägande.

Vad angår den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna organisationen av justitiedepartementet har riksdagen ansett sig böra bifalla densamma.

Beträffande frågan om, vilka ärenden böra handläggas av det gemensamma *försvarsdepartementet*, har riksdagen intet att erinra mot, att ärenden rörande lots- och fyrväsendet, nautisk-meteorologiska byrån, skeppsmätning och navigationsskolorna överflyttas till handelsdepartementet.

I fråga om organisationen av det förenade försvarsdepartementet har riksdagen icke heller funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag.

I fråga om *kommunikationsdepartementet* har riksdagen godkänt Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Eders Kungl. Maj:ts förslag beträffande *socialdepartementets* verksamhetsområde och organisation har icke givit riksdagen anledning till annan erinran än vad riksdagen här ovan under justitiedepartementet anfört.

Vad Eders Kungl. Maj:t i fråga om *ecklesiastikdepartementet* föreslagit, har icke givit riksdagen anledning till erinran.

Beträffande *jordbruksdepartementet* kommer riksdagen att i särskild skrivelse anmäla sitt beslut.

Riksdagen ansluter sig i fråga om ärendesfördelningen, vad *handelsdepartementet* vidkommer, till Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Vad den tilltänkta organisationen av handelsdepartementet angår, har riksdagen icke funnit anledning till erinran i fråga om departementets ordinarie stat.

Eders Kungl. Maj:ts förslag om beredande av särskild ersättning i form av arvode å 1,200 kronor åt chefen för kommerskollegii upplysningssektion för dennes biträde med vissa ärenden i departementet, finner riksdagen mindre lämpligt. Enligt riksdagens mening bör ifrågavarande tjänsteman även utan särskild ersättning i fall av behov stå till departementets förfogande. Det av departementschefen omnämnda särskilda

arvode, som utgått till byråchefen i bank- och fondinspektionen, har tillerkänts honom såsom ordinarie föredragande i finansdepartementet och är alltså av annan natur än det nu föreslagna. På grund av vad sålunda anförts och då förslaget i denna del synes riksdagen kunna medföra vittgående konsekvenser, vilka icke nu kunna överblickas, har riksdagen icke ansett sig kunna godkänna detsamma.

Den jämkning riksdagen vidtagit i fråga om departementets organisation föranleder, att anslaget å extra stat för år 1921 kan begränsas till 12,000 kronor, samt att medelsbehovet å tilläggsstaten för år 1920 kan för handelsdepartementets del nedsättas från föreslagna 49,300 kronor till 48,700 kronor.

I övrigt har riksdagen icke funnit Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag givna anledning till erinran.

Från och med år 1921 hava statsanslagen avsetts att fördelas på de olika huvudtitlarna enligt nedanstående indelning:

första	huvudtiteln	hov- och slottsstaterna
andra	»	justitiedepartementet
tredje	»	utrikesdepartementet
fjärde	»	försvarsdepartementet
femte	»	socialdepartementet
sjätte	»	kommunikationsdepartementet
sjunde	»	finansdepartementet
åttonde	»	ecklesiastikdepartementet
nionde	»	jordbruksdepartementet
tionde	»	handelsdepartementet
elfte	»	pensionsväsendet.

Den förändrade huvudtitelsindelningen har emellertid, med hänsyn till att för år 1920 riksstat redan fastställts, icke ansetts böra träda i tillämpning förrän med ingången av år 1921, vadan tilläggsstaten till 1920 års riksstat, uppställts enligt nu gällande indelning.

Beträffande anslagsbehoven för senare halvåret 1920 har Eders Kungl. Maj:t ansett, att de för de nuvarande statsdepartementen, med undantag av utrikesdepartementet, å riksstaten för år 1920 redan beviljade anslag böra, i den mån de belöpa å årets sista hälft, tagas i anspråk för bestridandet av kostnaderna för departementen i deras nya gestaltning, samt där så erfordras förstärkningsanslag beviljas.

Mot Eders Kungl. Maj:ts förslag i dessa delar har riksdagen icke funnit anledning till erinran.

I fråga om avlöningsvillkor m. m. har ansetts böra stadgas, att de i de nya avlöningsstaterna upptagna befattningshavarna skola vara underkastade de villkor och bestämmelser, som fastställts för åtnjutande av avlöningsförmåner enligt statsdepartementens nu gällande avlöningsstater; dock att förste aktuarie skall i fråga om semesters åtnjutande jämföras med förste kanslisekreterare.

Beträffande övergångsstaterna och de å dessa upptagna befattningshavare borde i tillämpliga delar gälla, vad som i motsvarande avseende stadgats i fråga om de för lantförsvars-, civil- och ecklesiastikdepartementen nu gällande övergångsstater.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot vad sålunda föreslagits.

På grund av vad sålunda anförts, får riksdagen anmäla,

A. att riksdagen

1) dels godkänt de i statsrådsprotokollet över justitiedepartementens ärenden den 7 januari 1920 intagna förslagen till ordinarie avlöningsstater för justitie-, försvars-, social-, kommunikations-, finans-, ecklesiastik- och handelsdepartementen samt till övergångsstater för försvars-, social- och ecklesiastikdepartementen, att tillämpas, staterna för ecklesiastikdepartementet från och med ingången av år 1921 och övriga stater från och med den 1 juli 1920,

dels ock förklarar,

ej mindre att de i ovannämnda avlöningsstater upptagna befattningshavare skola vara underkastade de villkor och bestämmelser, som fastställts för åtnjutande av avlöningsförmåner enligt statsdepartementens nu gällande avlöningsstater, därvid skall iakttagas, att förste aktuarie i avseende å rätt till semester skall vara likställd med förste kanslisekreterare,

än även att i fråga om övergångsstaterna för försvars-, social- och ecklesiastikdepartementen och de å dessa stater upptagna befattningshavare skall i tillämpliga delar lända till efterrättelse vad i motsvarande hänseende är stadgat beträffande de för respektive lantförsvars-, civil- och ecklesiastikdepartementen nu gällande övergångsstater;

2) å riksstaten för år 1921

a) under andra huvudtiteln, justitiedepartementet, höjt det ordinarie anslaget för departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli från dess nuvarande belopp 94,000 kronor med 8,700 kronor till 102,700 kronor;

b) under fjärde huvudtiteln, försvarsdepartementet, uppfört ett ordinarie anslag för departementet å 199,000 kronor;

c) under femte huvudtiteln, socialdepartementet,

ej mindre å ordinarie stat uppfört
dels för departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli ett
anslag å 182,900 kronor;

dels ock till övergångsstat för departementet ett förslagsanslag,
högst, 15,600 kronor;

än även, utöver nyssberörda anslag, å extra stat för *upprätthållandet
av departementets verksamhet* anvisat ett förslagsanslag, högst, 10,500
kronor;

d) under sjätte huvudtiteln, kommunikationsdepartementet,
dels uppfört ett ordinarie anslag för departementets avdelning av
Kungl. Maj:ts kansli å 120,500 kronor;

dels ock, utöver nyssberörda anslag, å extra stat för *upprätthållandet
av departementets verksamhet* anvisat ett förslagsanslag, högst, 24,800
kronor;

e) under sjunde huvudtiteln, finansdepartementet,
dels höjt det ordinarie anslaget för departementets avdelning av
Kungl. Maj:ts kansli från dess nuvarande belopp 133,300 kronor med
24,600 kronor till 157,900 kronor;

dels ock därutöver å extra stat för *upprätthållandet av departementets
verksamhet* anvisat ett förslagsanslag, högst, 9,000 kronor;

f) under åttonde huvudtiteln, ecklesiastikdepartementet,
dels sänkt

ej mindre det ordinarie anslaget för departementets avdelning av
Kungl. Maj:ts kansli från dess nuvarande belopp 222,550 kronor med
28,500 kronor till 194,050 kronor;

än även det ordinarie anslaget till övergångsstat för departementet
från dess nuvarande belopp 11,000 kronor med 5,800 kronor till 5,200
kronor;

dels ock å extra stat för *anställande av extra föredragande inom
departementet m. m.* anvisat ett förslagsanslag, högst, 17,200 kronor;

g) under tionde huvudtiteln, handelsdepartementet,
dels uppfört ett ordinarie anslag för departementets avdelning av
Kungl. Maj:ts kansli å 96,200 kronor;

dels ock för *upprätthållande av handelsdepartementets verksamhet*
på extra stat för år 1921 anvisat ett förslagsanslag, högst, 12,000
kronor; samt

B. att riksdagen, vad angår förhållandena för tiden 1 juli—31
december 1920,

dels medgivit, att nedannämnda å riksstaten för år 1920 uppförda
anslag må, i den mån de belöpa å senare hälften av samma år, efter

Eders Kungl. Maj:ts närmare beprövande tagas i anspråk för följande ändamål, nämligen:

a) för upprätthållande av försvarsdepartementets verksamhet:

det under fjärde huvudtiteln uppförda anslaget till lantförsvarsdepartementet samt det under femte huvudtiteln upptagna anslaget till sjöförsvarsdepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli och samma departements kommandoexpedition;

b) för upprätthållande av social- och kommunikationsdepartementens verksamhet:

de under sjätte huvudtiteln uppförda anslagen till civildepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, till övergångsstat för departementet, till extra byrå för fattigvårdsärenden, till extra föredragande för mål hos regeringsrätten samt till extra föredragande för stadsplanemed flera ärenden, därvid anslaget till övergångsstat för civildepartementet skall för motsvarande ändamål användas inom socialdepartementet;

c) för upprätthållande av finansdepartementets verksamhet:

de under sjunde huvudtiteln uppförda anslagen till finansdepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, till en extra byråchef för lagärenden och till förstärkning av arbetskrafterna å finansdepartementets regeringsrättsbyrå; samt

d) för upprätthållande av handelsdepartementets verksamhet:

det under femte huvudtiteln uppförda anslaget till sjöförsvarsdepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli och samma departements kommandoexpedition, såvitt angår det belopp av 3,400 kronor, som icke behöver tagas i anspråk för försvarsdepartementets räkning, och

det under nionde huvudtiteln uppförda anslaget till jordbruksdepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, såvitt angår det belopp av 2,000 kronor, som besparas genom indragning av en andre kansli-sekreteraretjänst;

dels ock, såsom förstärkning av eljest för ändamålet tillgängliga medel, för *upprätthållande av justitie-, social-, kommunikations-, finans- och handelsdepartementens verksamhet* å tilläggsstat för år 1920 såsom förslagsanslag, högst, anvisat

under andra huvudtiteln:

för justitiedepartementet ett belopp av 4,350 kronor;

under sjätte huvudtiteln:

för social- och kommunikationsdepartementen ett belopp av 46,900 kronor,

att efter Eders Kungl. Maj:ts närmare beprövande mellan sistnämnda båda departement fördelas, samt under sjunde huvudtiteln:
för finansdepartementet ett belopp av 9,400 kronor och för handelsdepartementet ett belopp av 48,700 kronor.

Stockholm den 8 mars 1920.

Med undersätlig vördnad.
